Το ιστορικό του Ναού της Ζωοδόχου Πηγής (Γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 23 Απριλίου, 2020

Ο βασιλιάς Λέων ο μέγας, ο επονομαζόμενος Μακέλης, ήταν από γένος αρχοντικό, αλλά επειδή έμεινε ορφανός από μικρός και δεν είχε κάποιον να τον φροντίσει να γίνει κάτι καλύτερο, έγινε μακελάρης (χασάπης). Ήταν όμως άνθρωπος χριστιανικότατος και στολισμένος με πολλές αρετές, και εκ φύσεως συμπονετικός και εύσπλαχνος προς τους φτωχούς και πολύ ευλαβής και φιλακόλουθος.
Δεν έλειπε από τις ιερές Ακολουθίες καθημερινά και δεν αμελούσε να ακούει και τις εξηγήσεις των θείων Γραφών, αν και ήταν αγράμματος εξαιτίας της ορφάνιας του. Είχε δίψα μεγάλη να ακούει τις εξηγήσεις των ιερών Γραφών· και ακούγοντάς τες, αγωνιζόταν πολύ να εφαρμόσει στην πράξη τις άγιες εντολές του Χριστού που αυτές περιείχαν.

Γι’ αυτό και ταπεινωνόταν περισσότερο απ’ όλους, και ό,τι αποκτούσε, το έδινε άφθονα στα χέρια των φτωχών· φρόντιζε τους φυλακισμένους, επισκεπτόταν τους ασθενείς, έντυνε τους γυμνούς και έτρεφε τους πεινασμένους, χειραγωγούσε τυφλούς με άκρα ταπείνωση και εκτελούσε πρόθυμα κάθε άλλη θεοπαράδοτη εντολή.

Κάποτε λοιπόν, περνώντας από το μέρος όπου είναι σήμερα η **Ζωοδόχος Πηγή Κωνσταντινουπόλεως**, βρήκε έναν άνθρωπο τυφλό, περιπλανώμενο εδώ κι εκεί, τον οποίο έπιασε από το χέρι και τον χειραγωγούσε στον δρόμο.

Επειδή όμως ο ταλαίπωρος εκείνος τυφλός, από τον κόπο που έκαμε περιπλανώμενος, δίψασε και άρχισε να λιποθυμά, και ο τόπος τότε ήταν έρημος, καλυμμένος με δέντρα και άνυδρος, ο Λέων τον σπλαχνίστηκε, και αφού τον άφησε εκεί στον δρόμο, προχώρησε στο πυκνό δάσος και ερευνούσε προσεκτικά μήπως και βρει νερό.

Δεν βρήκε όμως πουθενά και γύρισε λυπημένος και συλλογιζόμενος με ποιον τρόπο να ανακουφίσει τη δίψα του τυφλού. Καθώς λοιπόν ο Λέων ήταν σε μεγάλη αθυμία από την ευσπλαχνία του, άκουσε φωνή να του λέει: «Μη λυπάσαι, Λέων, διότι εδώ κοντά σου είναι το νερό, και ερεύνησε να το βρεις».

Γύρισε τότε με χαρά και περιήλθε τον τόπο εκείνο δυο και τρεις φορές, επειδή όμως δεν βρήκε το ποθούμενο νερό, ένιωσε περισσότερη λύπη, νομίζοντας ότι η φωνή που άκουσε ήταν από τον πονηρό. Γι’ αυτό γύρισε γρήγορα προς τον τυφλό, και

περπατώντας άκουσε πάλι μια γυναικεία φωνή που του έλεγε:

«Ω αγαπημένε μου Λέων, επειδή για την αγάπη του Υιού και Θεού μου, του Δημιουργού όλης της κτίσεως, άφησες τον δρόμο σου, και κάνοντας την αγία εντολή χειραγωγείς τον τυφλό και με μεγάλο κόπο αγωνίζεσαι να ανακουφίσεις τη δίψα του, γι' αυτό Αυτός, ιδού, κατά τον πόθο σου, σου δίνει το νερό που ζητάς.» Πήγαινε λοιπόν στο δέντρο εκείνο όπου κάθεται το περιστέρι, και θα βρεις στη ρίζα του το νερό, από το οποίο παίρνοντας, πότισε τον τυφλό και πλύνε τα μάτια του, και θα αναβλέψει· και ας είναι αυτό για εσένα ένα σημάδι ότι θα βασιλεύσεις, με τη δύναμη του Υιού μου, και ότι θα είμαι μαζί σου όλες τις ημέρες της ζωής σου».

Ακούγοντας αυτά ο θαυμαστός Λέων εξεπλάγη, και κάνοντας το σημείο του Σταυρού γύρισε να δει ποιος του μιλούσε· και άνθρωπο δεν είδε κανένα, είδε όμως σ' ένα δέντρο να κάθεται ένα περιστέρι.

Έτρεξε λοιπόν εκεί, βρήκε λίγο νερό που έτρεχε, πήρε από αυτό με πίστη και γύρισε χαρούμενος προς τον τυφλό· και αφού τον πότισε, σύμφωνα με τη φωνή που άκουσε, και έχρισε και τα μάτια του, αμέσως ανέβλεψε ο τυφλός.

Όταν είδε αυτό το μεγάλο και παράδοξο θαύμα έμεινε εκστατικός, πίστεψε στην υπόσχεση της Παρθένου και Θεοτόκου και την ευχαριστούσε μαζί με τον πρώην τυφλό λέγοντας:

«Κυρία του ουρανού και της γης και Μητέρα του Κυρίου και Θεού μου Ιησού Χριστού του Παντοδυνάμου, Σε ευχαριστώ που δεν παρέβλεψες τη λύπη μου, αλλά και τον πόθο μου εκπλήρωσες, και θαύμα παράδοξο έκανες με τα ακάθαρτα χέρια μου.» Γι' αυτό και δεν απιστώ στην επαγγελία σου, αλλά πιστεύω και υπόσχομαι, όταν πραγματοποιηθεί η αγία σου πρόρρηση, να Σου αποδώσω την ευχαριστία και **να ανοικοδομήσω Ναό στο άγιο όνομά Σου** σε αυτόν τον τόπο, όπου βρέθηκε το νερό που Εσύ αγίασες και που αποδείχθηκε ιαματικό, σε αιώνιο μνημόσυνο των αρρήτων Σου θαυμάτων και σε δική Σου δόξα και τιμή. Διότι είσαι δοξασμένη στους αιώνες των αιώνων. Αμήν».

Έπειτα πήρε τον τυφλό που ανέβλεψε και πήγαν στην Κωνσταντινούπολη, όπου διηγούνταν το θαύμα της Κυρίας Θεοτόκου, κάνοντας όλους όσους άκουγαν να δοξάζουν και να υμνούν την πανάμωμη Θεογεννήτρια.

Στη συνέχεια ο καλός Λέων κατατάχθηκε στον στρατό. Όσο ήταν στρατιώτης, δεν μεταχειρίσθηκε τη στρατιωτική ελευθερία σε αταξίες, όπως συνηθίζουν πολλοί, ούτε σε αρπαγές, αλλ' όντας άνθρωπος ανδρείος και στη μορφή ωραιότατος, ούτε τη δύναμη μεταχειριζόταν για την εκπλήρωση του άλογου θυμού, ούτε την ωραιότητα για τις άτοπες επιθυμίες.

Αντίθετα, με τη δύναμη βοηθούσε τους πιο αδύνατους και έκανε ανδραγαθήματα κατά των εχθρών, ενώ την ωραιότητα τη φύλαγε αμόλυντη, ως δώρο θεόσδοτο, και αγωνιζόταν να την περισσεύει και με τις αρετές.

Γι' αυτό και όλοι τον αγαπούσαν και έγινε γνωστός και στους στρατηγούς και στον ίδιο τον βασιλιά, ο οποίος τον προβίβαζε σε αξιώματα για την αρετή του, με αίτηση του στρατού, ώσπου τον έκανε και στρατηγό όλου του ρωμαϊκού στρατεύματος.

Όταν έφτασε σε αυτό το μεγάλο αξίωμα, ο Λέων δεν μεταχειρίσθηκε την εξουσία κακώς, ούτε άφησε τον προηγούμενο τρόπο ζωής του. Αντίθετα, αύξανε την ευλάβειά του στα θεία, πήγαινε καθημερινά στις ιερές Ακολουθίες ευχαριστώντας τον Θεό, και πολλά θεάρεστα έργα με προθυμία έκαμνε.

Προπάντων ήταν άκρως ταπεινός και δεν καταφρονούσε κανέναν· προς όλους ήταν καταδεκτικός, συμπονετικός, περιποιητικός και γλυκομίλητος. Γι' αυτό και όλοι τον είχαν ως πατέρα τους, και όταν πέθανε ο βασιλιάς, για την προς αυτόν αγάπη όλου του λαού, τον έστεψαν βασιλιά και αυτοκράτορα Ρωμαίων.

Όταν λοιπόν πραγματοποιήθηκε η επαγγελία της Θεοτόκου, δεν καθυστέρησε ο καλός βασιλιάς να εκτελέσει την υπόσχεσή του, αλλά το πρώτο καλό έργο του ήταν να κάνει τον **Ναό της Ζωοδόχου Χρυσοπηγής**.

Καθάρισε δηλαδή τον τόπο όπου βρήκε το νερό εκείνο το ιαματικό και ανήγειρε Ναό ωραιότατο που περιλάμβανε μέσα του την πηγή του νερού, για την οποία έκανε κολυμβήθρα κάτω από τον τρούλο και επάνω σε αυτόν είχε εικονισμένη την Πλατυτέρα των Ουρανών, την Κυρία Θεοτόκο, η οποία φαινόταν έργο θαυμάσιο και αξιοδιήγητο. Διότι όποιος κοίταζε στην κολυμβήθρα, έβλεπε να εικονίζεται μέσα σε αυτήν η Θεοτόκος, και όποιος ατένιζε επάνω, την έβλεπε να ακτινοβολεί από τις ακτίνες των νερών.

Επιπλέον έκανε τον Ναό όσο μπορούσε πιο ωραίο και τον στόλισε με σεπτές εικόνες και ιερά σκεύη και άμφια πολύτιμα. Ζήτησε μάλιστα και ανθρώπους ευλαβείς και ενάρετους και έβαλε σε αυτόν ιερείς, διακόνους, αναγνώστες, ψάλτες και νεωκόρους, οι οποίοι ζούσαν κατά τις εντολές του Χριστού και δίδασκαν τον λαό και είχαν ως έργο τους τη σωτηρία των ανθρώπων.

Για την πίστη λοιπόν και την καλή επιμέλεια του βασιλιά και για τον καλό αγώνα των ιερών ανδρών μέσα στον ιερό Ναό, επισκίασε η Χάρη του Παναγίου Πνεύματος δια της Θεοτόκου και στον Ναό και στην πηγή και άρχισαν να γίνονται θαύματα παράδοξα.

Και έβλεπε εκεί κανείς πράγμα παράδοξο: ασθενείς να γίνονται καλά, τυφλούς να

αναβλέπουν, κουτσούς να περπατούν, δαιμόνια να βγαίνουν και κάθε άλλο πάθος ανίατο να θεραπεύεται εύκολα με τη χάρη της Θεοτόκου που ενοικούσε στα νερά.

Έτρεχαν δε εκεί καθημερινά άνθρωποι από βασιλικό γένος, ευγενείς άρχοντες, αρχιερείς, ιερείς και κάθε πιστός, και κανένας δεν έφευγε λυπημένος για την πίστη του· και ήταν εκεί χαρά και πανήγυρη καθημερινή για το πλήθος των προστρεχόντων ανθρώπων.

Πολλοί μάλιστα από τους απίστους, βλέποντας τα άπειρα θαύματα, προσέρχονταν στην πίστη του Χριστού και βαπτίζονταν, πληθύνοντας την Εκκλησία του Χριστού. Και όσοι πήγαιναν εκεί, άλλοι για θεραπεία, άλλοι για ευχαριστία και άλλοι για δοξολογία, όλοι ευχαριστούσαν και δοξολογούσαν την Υπέραγνη Θεοτόκο.

(Απόσπασμα από το έργο του Γέροντος Φιλοθέου Ζερβάκου: «Λόγος πανηγυρικός τη Παρασκευή της Διακαινησίμου και μερικών θαυμάτων διήγησις της Υπερενδόξου Δεσποίνης ημών Θεοτόκου, της Ζωοδόχου Πηγής»)

(Πηγή ψηφ. κειμένου και γλωσσική προσαρμογή Κ.Ο.)